

Lublin, 26 stycznia 2015 r.

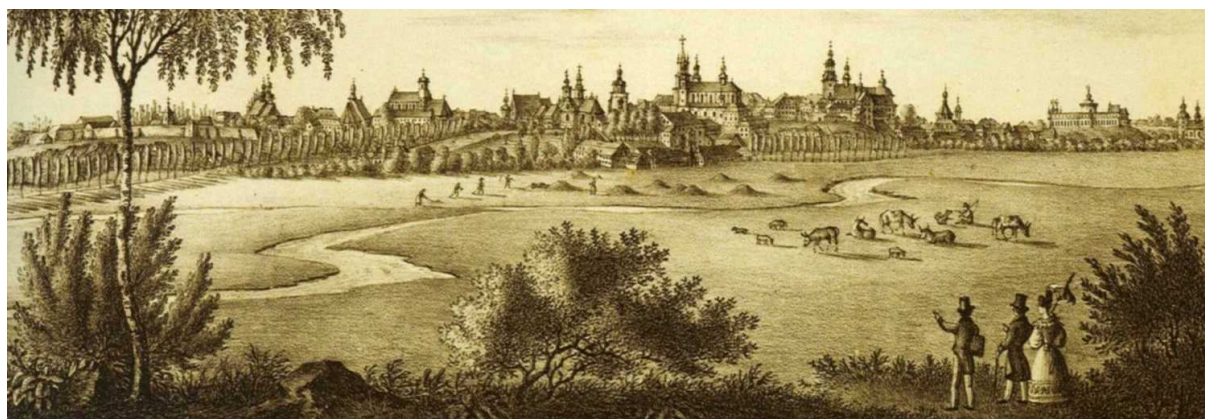
**Szanowna Pani
dr inż. arch. Halina Landecka
Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków
ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin**

jako Rada Kultury Przestrzeni przy Prezydencie Miasta Lublin i Forum Kultury Przestrzeni, grupa zrzeszająca 130 osób, reprezentujące opinie osób z kilkunastu lubelskich instytucji, organizacji i uczelni, zwracamy się do Pani z uprzejmą prośbą o przychylenie się do prośby Miejskiego Konserwatora Zabytków w Lublinie o wpisanie terenu dawnego Stawu Królewskiego do rejestru zabytków w celu jego ochrony przed niekontrolowaną zabudową.

Fot. Marcin Skrzypek

Nie da się tego terenu ochronić zapisami planów miejscowych, ponieważ w tym celu plan miejscowy w pierwszej kolejności odwołuje się właśnie do rejestru zabytków. Tymczasem wiemy przecież, że polskie prawo jest tak skonstruowane, iż jeżeli ochrona konserwatorska nie działa, pod uwagę są brane głównie partykularne interesy prywatne posiadaczy gruntów i nie istnieją żadne narzędzia zabezpieczające w tym względzie interes publiczny. Tymczasem uzasadnienie ochrony ww. obszaru wynika przede wszystkim z interesu publicznego.

Fragm. ryc. wg rys. i lit. P. E. Hackerta

Uzasadnienie:

Wartość ww. obszaru wolnego od zabudowy jest tożsama z wartością historycznej panoramy miasta, którą można zaliczyć do tzw. usług krajobrazu, tzn. pożytków, które płyną z niego dla mieszkańców i miasta. Panorama Lublina należy do wyjątkowych zjawisk urbanistycznych. Można ją porównać jedynie do widoku Wzgórza Wawelskiego czy starego Sandomierza, co doskonale unaoczniają liczne panoramy miasta, a w literaturze najlepiej opisał Józef Czechowicz w wierszu: „Lublin nad łąką przysiadł. Sam był – i cisza”. Dzięki niej Lublin wygląda jak ikona miasta – miasto z bajki. Określa ona naszą tożsamość i przynależność kulturową, działając dosłownie jako naturalne „logo” miasta budujące jego wizerunek. Ma ono także wartość ekonomiczną wyrażaną np. w ruchu turystycznym. Wszystkie te wartości nie wynikają z rynku nieruchomości i wiedzy budowlanej, lecz zakorzenione są w sferze kultury i wartości symbolicznych, podobnie jak samo pojęcie zabytku i idea ich ochrony.

Tereny dawnego Stawu Królewskiego odgrywają ogromną rolę w rewitalizacji Bystrzycy. Może tu powstać zbiornik wodny lub tereny rekreacyjne. Tarasy Zamkowe, jakkolwiek stanowiące istotną degradację wcześniejszego krajobrazu, nie zamykają drogi do twórczego wykorzystania tego, co zostało, a także rewaloryzacji utraconego potencjału. Ich architektura z tarasami widokowymi i roślinami na dachu oraz pozostały obszar wciąż zawierają ogromny potencjał wartości niematerialnych godnych ochrony.

Z tego też powodu jest to teren niezwykle atrakcyjny dla inwestorów pod budynki mieszkalne czy usługowe, ale przecież mogą oni zainwestować w wielu innych miejscach, natomiast rzeki i Starego Miasta nie można przenieść nigdzie indziej. Jest to teren unikalny dla Lublina, a przestanie takim być, jeśli zostanie przeznaczony pod działalność deweloperską. Wtedy skorzysta na nim ograniczona grupa osób. Teraz – korzystają wszyscy mieszkańcy.

Tak można opisać dobro publiczne, jakim jest dziś obszar dawnego Stawu Królewskiego. Dlatego też zwracamy się do Pani jako jedynej instancji prawnej ochrony tego dobra o przychylenie się do naszej prośby.

Przygotował:
Marcin Skrzypek

Jan Kamiński
Przewodniczący RKP

Do wiadomości:
Pan dr Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin